

Antwoord op de schriftelijke vragen van het lid Nicolai (VVD) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over de uitspraak van het Commissariaat voor de Media.

1. Ja, maar het besluit van het Commissariaat voor de Media komt uiteraard niet zomaar uit de lucht vallen. Het Commissariaat heeft reeds in 1997 een besluit genomen dat de Holland Media Groep (HMG) voor de programma's RTL4 en RTL5 als verantwoordelijke omroeporganisatie geldt en dat de HMG onder Nederlandse jurisdictie valt. Nadat hiertegen beroep was aangetekend stelde de Rechtbank Amsterdam in haar uitspraak van 7 september 2000 het Commissariaat in het gelijk. Ook de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bepaalde in haar uitspraak in hoger beroep van 10 april 2001 dat RTL4 en RTL5, als programma's van de omroeporganisatie HMG, onder Nederlandse jurisdictie behoren te vallen. Niettemin vernietigde de Afdeling de beslissing van het Commissariaat. Zij was van oordeel dat de consequenties van de uitspraak uitdrukkelijk als apart agendapunt onder de aandacht van de leden van het Contact Comité (Comité opgericht o.g.v. art. 23 bis van de Europese Richtlijn "Televisie zonder grenzen") hadden moeten worden gebracht. Het Commissariaat werd opgedragen om met inachtneming van de uitspraak van de Afdeling een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen. Op 20 september 2001 is de kwestie op de door de Afdeling voorgeschreven wijze in het Contact Comité aan de orde gesteld. Directoraat-Generaal Onderwijs en Cultuur van de Europese Commissie bracht het voorlopig standpunt in dat de programma's RTL4 en RTL5 onder de bevoegdheid van Luxemburg vallen. Op voorstel van de voorzitter (vertegenwoordiger van de Europese Commissie) zijn de verscheidene criteria van artikel 2 van de Richtlijn besproken. De meerderheid van de leden van het Comité wilde ten aanzien van de kwestie geen standpunt innemen. Het Commissariaat heeft vervolgens conform de uitspraak van de Afdeling een nieuwe beslissing op bezwaar genomen (besluit van 5 februari 2002).

De griffier van de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Amsterdam heeft op 21 maart jl. het Commissariaat verzocht de gedoogtermijnen in de beslissing van 5 februari 2002 zelf te verlengen tot 1 juli 2002 respectievelijk 1 december 2002. Daarbij werd erop gewezen dat de zaak zich -gezien zijn complexe aard- niet leent voor een kort gedingprocedure, zodat een beslissing in de bodemzaak meer voor de hand ligt. De Rechtbank heeft toegezegd de bodemprocedure versneld te behandelen en haar uiterste best te doen om voor 1 juli 2002 uitspraak te doen. Het Commissariaat heeft ingestemd met het verzoek van de Voorzieningenrechter.

2. en 3.

Ik zou het geen wenselijke ontwikkeling vinden als RTL4 en RTL5 niet langer via de kabel te ontvangen zouden zijn. Dit is echter te voorkomen door het aanvragen van een toestemming bij het Commissariaat.

Het Commissariaat heeft met haar besluit van 5 februari 2002 uitvoering gegeven aan de uitspraak van de hoogste administratieve rechter in Nederland. Ik zie geen grond om die beslissing te schorsen. Het Commissariaat houdt toezicht op de Mediawet en dient derhalve rekening te houden met artikel 82h van de Mediawet waarin is opgenomen dat het een aanbieder van een omroepnetwerk is toegestaan programma's van derden uit te zenden die gerechtigd zijn een programma te verzorgen (en dus over een rechtmatige toestemming beschikken).

Alle bij de kwestie betrokken partijen staan overigens de uit de Awb voortvloeiende rechtsgangen ter beschikking, die voldoende waarborgen bieden om op te treden tegen hun onwelgevallige consequenties, zoals het vragen om een voorlopige voorziening.

4. Op 25 maart jl. is van het Directoraat-Generaal Onderwijs en Cultuur van de Europese Commissie een brief binnengekomen waarin wordt gewezen op een ingediende klacht van CLT-UFA ten aanzien van de betreffende beslissing van het Commissariaat. Dit is een zogenoemde pre-226-brief, een brief die voorafgaat aan de formele inbreukprocedure van artikel 226 EG-Verdrag. In de brief wordt concludeerd dat de toepassing van de Televisierichtlijn ertoe moet leiden dat RTL4 en RTL5 onder de bevoegdheid van Luxemburg dienen te vallen. De uitspraak van het Commissariaat komt hiermee inderdaad niet overeen. Dat hoeft de HMG echter niet te weerhouden om voor de programma's RTL4 en RTL5 een Nederlandse toestemming aan te vragen. Daarvoor heeft ze niet de instemming van de Europese Commissie nodig.
5. De Richtlijn "Televisie zonder grenzen" gaat er inderdaad vanuit dat slechts één lidstaat bevoegd kan zijn ten aanzien van een bepaalde omroeporganisatie. In overweging 13 van de Richtlijn is het als volgt verwoord: overwegende dat het vaststellen van een reeks praktische criteria bedoeld is om door middel van een uitputtende procedure te bepalen dat één en slechts één lidstaat voor een omroeporganisatie bevoegd is ten aanzien van de dienstverrichting waarop de richtlijn betrekking heeft." Het toepassen van die reeks in artikel 2 van de Richtlijn opgenomen praktische criteria heeft geleid tot het besluit van het Commissariaat dat de zenders RTL4 en RTL5 onder Nederlandse - en dus niet onder Luxemburgse-jurisdictie vallen. De hoogste administratieve rechter in Nederland deelt die mening.

Zoetermeer,

de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

dr. F. van der Ploeg

